

Pojetí a obsah pedagogiky sportu u nás a v zahraničí

Pojetí pedagogiky sportu

**Pedagogika sportu =
významná oblast:**

- kinantropologie – **pedagogická kinantropologie (ČR)**
- věd o sportu – **pedagogika sportu (Evropa)**
- věd o výchově (např. SRN)

Pojetí pedagogiky sportu

sporadicky termín **motopedagogika:**

- klade si za cíl komplexní rozvoj osobnosti za využití jejího pohybu
- utváření osobnosti pomocí procesů motorického učení (SRN)
- užší označení – motopedagogika = motorické učení jako pomoc jedincům se specifickými potřebami

Pojetí pedagogiky sportu

- anglosaské země –
physical education =
velmi široké označení (studium TV)
objevuje se i termín sports pedagogy
- Slovensko – **športová edukológia**
- německá „Sportwissenschaft“ –
Sportpädagogik

Obsah pedagogiky sportu – ČR

- **pedagogika sportu** (např. Svoboda, 2000) – hl. procesuální stránka sportovního tréninku (motorické učení, průběh sportovní dráhy, profese a osobnost trenéra, ...), tzn. pedagogika sportu = vztah edukace a soutěžního sportu
- **pedagogická kinantropologie** = výzkum edukačních procesů, jejichž jádrem je integrace pohybového učení a stimulace energetických systémů a jejich efekty ve specifickém edukačním prostředí (www – cz kin.)
základní edukační prostředí = tělesná výchova (školní) a sport ve svém užším pojetí, tzn. soutěžní sport

Obsah pedagogiky sportu – SR

- **sportovní edukologie** (športová edukológia) = zkoumání, vývoj a vyhodnocování výchovy, vzdělávání a působení na tělesný, funkční, pohybový, psychický a sociální rozvoj člověka prostředky sportu (Sýkora 2000)
- Labudová (2002) – velmi široké pojetí, tzn. edukační procesy ve výkonnostním sportu i sportovní procesy v podmínkách školy, sportu pro všechny i pro zdravotně oslabené

Obsah pedagogiky sportu – SRN

- **pedagogika sportu** v rámci věd o sportu (Sportpädagogik, např. Haag; Hummel, 2001) – velmi široké pojetí (od konce 60. let 20. století)
- zkoumá procesy sportovní edukace
 - všech věkových skupin,
 - ve všech formách sportu (vrcholového – pro všechny),
 - ve všech formách edukace (školní, mimoškolní, rodinné i volnočasové)
 - ve všech edukačních institucích

Pedagogika sportu zkoumá:

- vztah edukace a sportu – široce pojatý fenomén, tzn. **školního sportu** (označení všech sportovních aktivit, které probíhají v rámci instituce školy), **soutěžního sportu** a **rekreačního sportu**
- edukaci ve sportu, sportem a pro sport
- otázky související s edukací ve sportu a za jeho využití
- **edukační funkci sportu** = imanentní potenciál sportu a reálné sportovní (pohybové) aktivity, které iniciují specifické **edukační procesy** = takové činnosti, při nichž se nějaký subjekt učí, obvykle za působení (přímého nebo zprostředkovaného) jiného subjektu, který vyučuje nebo instruuje

Tendence v pedagogice sportu

- humanistická sportovní edukace – **pomoc** na cestě životem
- posilování **nondirektivního** přístupu
- od heteroedukace k **autoedukaci**
- důraz na empirický výzkum
(posilování **kvalitativního** výzkumu)
- výsledky výzkumů **ovlivňují praxi**
(např. změny ve školní TV, ve vzdělávání sportovních pedagogů, ...)
- rozvoj **diagnostiky** a autodiagnostiky